

Verslag Buitentafel 16 januari 14.00-17.00, locatie: RUIS Alkmaar.

In dit verslag:

- De regio op weg in 2025
- Terugkoppeling Ontwikkeltafels 2024
 - o Ontwikkeltafel Toekomstplan 18-/18+
 - o Ontwikkeltafel Onderwijs-Verblijf
 - o Leertafel Verklarende Analyse
- De Beweging van 0 in 2025?
- Terugkoppeling Ontwikkeltafel Transformatie verblijf
- Meer weten over de Ontwikkeltafels in de jeugdhulpregio Alkmaar?

De regio op weg in 2025

De opening werd gedaan door wethouder René Oud die iedereen welkom heette. Hij benadrukte dat, hoewel wij vaak geneigd zijn te denken vanuit een systeem, we toch ook vooral altijd de bedoeling voor ogen moeten houden.

Vervolgens gaf Lidwien Strik (Regiomanager Jeugdhulpregio Alkmaar) een korte inkijk in wat er in 2025 in de regio op de planning staat:

- De evaluatie van de regionale inkoop jeugdhulp;
- Het invulling geven aan de uitkomsten van de strategische ontwikkeltafel Transformatie Verblijf (zie verderop de invulling van het tweede deel van deze middag);
- De landelijke Hervormingsagenda Jeugd, die gaat over het verbeteren van het jeugdhulpstelsel en het beheersbaar houden van de kosten;
- De start van een gezamenlijk project van jeugdhulpaanbieders en regiogemeenten “Verminderen administratieve lasten”

Terugblik ontwikkeltafels 2024

Ontwikkeltafel Toekomstplan 18-/18+

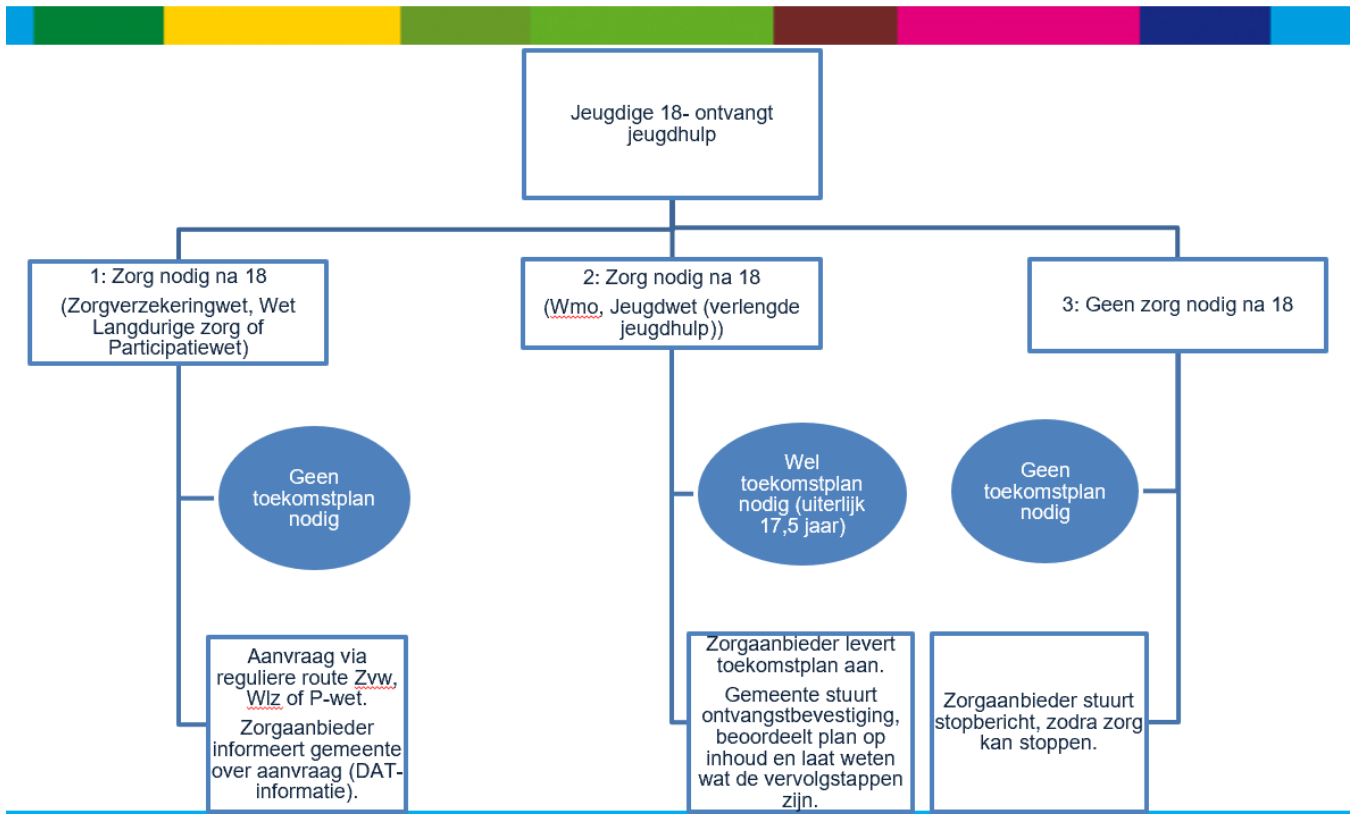
Door Marina Poel (beleidsadviseur gemeente Dijk & Waard) en Lianne Buijsman (beleidsadviseur Buch-gemeenten). Onderstaand de sheets van de presentatie over deze ontwikkeltafel. De procesafspraken en het format van het Toekomstplan verschijnen zeer binnenkort op de site van de regio: <https://hulpinregioalkmaar.nl/jeugdhulp/ontwikkeltafels-jeugdhulp-met-verblijf>

<h3>Aanleiding</h3> <ul style="list-style-type: none">- Perspectiefplan als 'middel' werkt niet optimaal voor:<ul style="list-style-type: none">▪ Coaches/consulenten Jeugd en Wmo gemeenten▪ Zorgaanbieders Jeugd- Overgang van 18- naar 18+ verloopt niet soepel- Gevolg: geen tijdige hulp/ondersteuning vanaf 18 jaar	<h3>Ontwikkeltafels</h3> <ul style="list-style-type: none">• Vier ontwikkeltafels georganiseerd in de periode van april t/m oktober 2024• Opdracht:<ul style="list-style-type: none">Oorzaken analyserenDoelgroep bepalenAanbevelingen geven• Zorgaanbieders:<ul style="list-style-type: none">GGZ-NHN, Esdege Reigersdaal, Parlan, Kopzorg, 's Heerenloo, DJGB• Gemeenten:<ul style="list-style-type: none">Procesbegeleiding, beleid Jeugd en Wmo, kwaliteit, contractmanagement en consulenten en coaches vanuit de toegang van de regio-gemeenten
<h3>Ontwikkeltafels</h3> <ul style="list-style-type: none">• Vier ontwikkeltafels georganiseerd in de periode van april t/m oktober 2024• Opdracht:<ul style="list-style-type: none">Oorzaken analyserenDoelgroep bepalenAanbevelingen geven• Zorgaanbieders:<ul style="list-style-type: none">GGZ-NHN, Esdege Reigersdaal, Parlan, Kopzorg, 's Heerenloo, DJGB• Gemeenten:<ul style="list-style-type: none">Procesbegeleiding, beleid Jeugd en Wmo, kwaliteit, contractmanagement en consulenten en coaches vanuit de toegang van de regio-gemeenten	<h3>Uitvoering</h3> <ul style="list-style-type: none">• Communicatie: van november 2024 t/m januari 2025• Implementatie: per februari 2025• Evaluatie: juni 2025

Oorzaken

Aanbevelingen proces (1)

Aanbevelingen proces (2)

- De gemeente herinnert de zorgaanbieder bij 17 jaar en 3 maanden aan het toekomstplan
- De vervolgstappen per gemeenten zijn in kaart gebracht (verschillen/overeenkomsten)

Aanbevelingen inhoud

- De naamgeving is aangepast naar 'Toekomstplan', omdat dit meer herkenbaar voor jongeren is dan 'Perspectiefplan'.
 - Toekomstplan is geschreven in begrijpelijke taal
 - Toekomstplan richt zich op de nabije toekomst (2 ipv 10 jaar)
 - Toekomstplan is juridisch getoetst
 - Toekomstplan is opgedeeld in 3 onderdelen, met een bijlage (optioneel):
 - a. Mijn gegevens
 - b. Mijn wensen en behoeften
 - c. Advies van mijn zorgaanbieder
- Bijlage: Mijn vaardigheden

Ontwikkeltafel Onderwijs-Verblijf

Sanne de Moel (Programmamanager Onderwijs regio Alkmaar) gaf een presentatie over deze ontwikkeltafel. Deze ontwikkeltafel heeft eerder een Handreiking en een implementatieplan opgeleverd en deze stukken staan op de site van de regio: <https://hulpinregioalkmaar.nl/jeugdhulp/ontwikkeltafels-jeugdhulp-met-verblijf>

Momenteel loopt er een traject met betrokkenen uit onderwijs, gemeenten en zorg om de uitkomsten te implementeren.

Onderstaand de sheets van de presentatie over deze ontwikkeltafel.

  <p style="text-align: center;">Ontwikkeltafel Onderwijs – verblijf Sanne de Moel</p>	<h2 style="color: #0070C0;">Leidende principes</h2> <p>Focus op:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Integraliteit op meerder leefdomeinen • Een ononderbroken (continue) leer- en ontwikkelijn.
<h3 style="color: #0070C0;">Processtappen in toeleiding naar verblijf</h3> <ul style="list-style-type: none"> • Analyse en Integraal beeld • Toewijzen van jeugdzorg en onderwijs • Samenwerken onderwijs-verblijf • Afsluiten en Overdracht <p>Op basis van de leidende principes hebben we in de ontwikkeltafel besproken op welke wijze deze routes versterkt kunnen worden op integraliteit en de continuïteit van het leer- en ontwikkelproces van jongeren.</p>	<h3 style="color: #0070C0;">Samenwerken vanuit verschillende perspectieven</h3> <p>“De wijze waarop je kijkt naar de ontwikkeling van jongeren is vaak gekleurd vanuit opdracht en opleidingsachtergrond. Deze is anders bij zorg en onderwijs. Dat moet je van elkaar begrijpen.”</p> <p>Een eerste stap is begrip voor elkaars werelden en deze te willen verkennen.</p>

Voorbeelden vragen bij processtappen

- **Analyse en Integraal beeld**

Is er een beeld van de betekenis van school in het dagelijks leven?

Is voor school bekend met wie mogelijke zorgen gedeeld kunnen worden?

- **Toewijzen van jeugdzorg en onderwijs**

Kwam het plaatsingsadvies op basis van een verklarende analyse met het onderwijs tot stand?

Hoe kan onderwijscontinuïteit geborgd worden?

- **Samenwerken onderwijs-verblijf**

Is er afgesproken wie de regie heeft over zowel de onderwijs- als de jeugdhulpinzet?

Is het nodig om voor plaatsing af te stemmen met een consultant van het samenwerkingsverband i.v.m. afweging extra ondersteuning?

- **Afsluiten en Overdracht**

Is er bij de overgang naar de nieuwe woonsituatie nagedacht hoe deze aansluit op het onderwijs?

Aandachtspunten bij kort- en langdurig verblijf

Kortdurend verblijf: korter dan 1 jaar, behoud perspectief op terugkeer naar oude situatie)

- School zo vroeg mogelijk betrekken en naast de onderwijscontinuïteit ook de sociale betekenis te bespreken

Langdurig verblijf: langer dan een jaar

- School van herkomst kan informatie bieden over de onderwijsontwikkeling, eventueel specifieke ondersteuningsinzet en een passende leeromgeving.
- School kan een beeld geven van de sociale ontwikkeling.
- Het is van belang het onderwijsperspectief een prominente plek te geven als basis voor verdere ontwikkeling

Voorwaarden voor samenwerking

- Bespreken en escaleren om te zoeken naar verbetering in het systeem.
- Afspraken maken over procesregie. Een procesbegeleider bewaakt namens alle betrokkenen de gemaakte procesafspraken en het tot stand komen daarvan.
- Kwaliteitsvereisten bij contracteren aanbieder over verbinding met het onderwijs.

Aanbevelingen

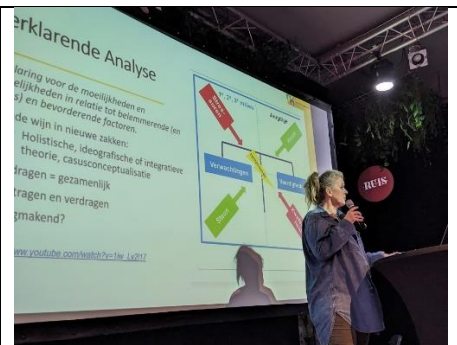
1. Implementeer de leidende principes in de samenwerking.
2. Zet de toetsende vragen om naar een handreiking voor uitvoerders.
3. Implementeer de procesbegeleidingstaken in reguliere functies en opdrachten
4. Borg het uitwerken van individuele – groepsgerichte maatwerkenaanpakken
5. Investeer in Leeromgeving Onderwijs-Jeugdhulp (verblijf)
6. Stel een integrale netwerkgroep in voor de coördinatie van de implementatie en verdere doorontwikkeling.
7. Laat de leerlingenvervoersafspraken aansluiten
8. Stel de kwaliteitsvereisten in de contracten zorginstellingen bij.
9. Monitor en evalueer bestuurlijk de voortgang.

Leertafel Verklarende Analyse

Thessa Mous (Directeur Jeugd & Gezin GGZ NHN) gaf een presentatie over deze leertafel die is voortgekomen uit een ontwikkeltafel. Ook van deze ontwikkeltafel staan de stukken op de site van de regio:

<https://hulpinregioalkmaar.nl/jeugdhulp/ontwikkeltafels-jeugdhulp-met-verblijf>

De leertafel is bedoeld om met elkaar aan de hand van enkele cases te leren over de mogelijke en gewenste toepassingsmogelijkheden van de verklarende analyse in de regio.

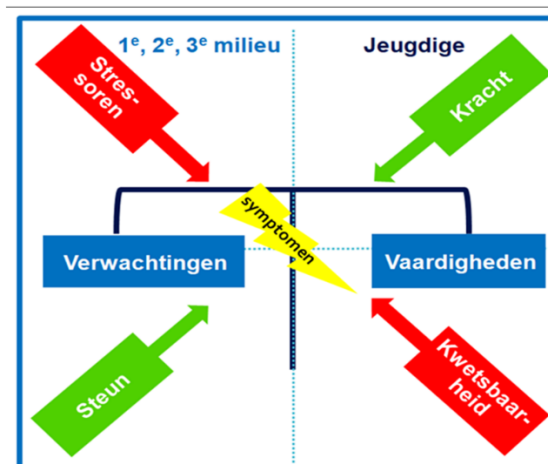

Hieronder de gepresenteerde sheets.

Verklarende Analyse

Verklaring voor de moeilijkheden en mogelijkheden in relatie tot belemmerende (en stress) en bevorderende factoren.

- Oude wijn in nieuwe zakken:
 - Holistische, ideografische of integratieve theorie, casusconceptualisatie
- Gedragen = gezamenlijk
- Vertragen en verdragen
- Zaligmakend?

Verklarende Analyse

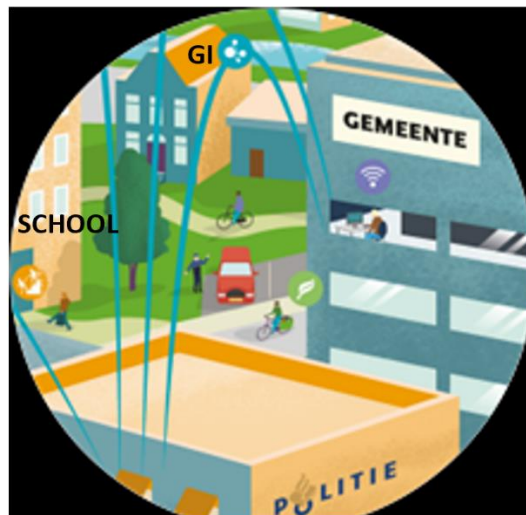
- Inzetten bij:
- Complexiteit
- Comorbiditeit
- Moeilijk te plaatsen gedrag
- Wisselende e/o beperkte effectiviteit behandeling

>> Geen uithuisplaatsing en uitschoolplaatsing zonder VA <<

Leertafel

- Al lerend:
 - Bepalen welk instrument
 - Bepalen wanneer en waar in te zetten (onderwijs, GI, lokaal team en aanbieders)
 - Door welke professional
- Maar ook:
 - Learning on the job
 - Enthousiasmeren
 - Olievlek
 - Plan voor implementatie & borging

WERKWIJZE

- Leer- en uitvoeringsgroep:
 - Vijf Verklarende Analyses
 - Casusistiek uit ons aller praktijk
 - Gevraagde en overige aanbevelingen
- Stuurgroep:
 - Conclusies en aanbevelingen
 - Implementatie en borging

De Beweging van 0 in 2025?

Na deze presentaties stonden we nog even stil bij de Beweging van 0. Twee jaar geleden vond de eerste Buitentafel plaats en daar presenteerde Peter Dijkshoorn de Beweging van 0. Als we over 20 jaar 0 kinderen in verblijf willen hebben, wat moeten we dan over 15 jaar anders doen? Wat over 10 jaar, wat over 5 jaar en wat dit jaar? Twee jaar geleden maakten we daartoe een 0-plaat en een 0-doelstelling: “0 Kinderen die niet prettig thuis opgroeien”. Op de 0-plaat staan de stappen die we moeten zetten en daarin lag ook de oorsprong van enkele van onze ontwikkeltafels in de afgelopen twee jaar.

De vraag aan de aanwezigen was nu: “Welk vraagstuk moeten we in 2025 op een ontwikkeltafel agenderen op weg naar onze 0-doelstelling? Onderstaand de genoemde suggesties. In de komende Binnentafel zullen deze input vormen voor de reeds lopende initiatieven en voor het opstellen van onze verdere agenda van de ontwikkeltafels voor 2025.

Zicht op thuiszitters in VO en PO (frequentie rapportage)

Stressreductie ouders: jeugdhulp niet per definitie scheiden van volwassenenhulp door de zorgaanbieder. Bijvoorbeeld: wanneer een relatietherapie ivm. voorkoming verharding echtscheidingsproblematiek. Of schematherapie voor ouders ivm. emotieregulatie richting kind.
Onderwijs-zorg arrangement binnen de regio
Ambulante hulp vaker inzetten met als inzet naar verbinding. Verbinding met familienetwerk (Family Finding), maar ook meer investeren in het geven van trainingen o.a. TSO + zorgen voor getraumiteerde KK. Kinder/jongereengroep(therapie) bijv. 'Tem je draak'. Wat heeft een gezin nodig?
Aansluiting tussen passend onderwijs en de ambulante jeugdzorg.
VG Kinderen die uitvallen in het onderwijs en of dagbehandeling of dagbesteding nodig hebben.
Is het mogelijk om de gelden van onderwijs en jeugdzorg samen te voegen in één pot. Het wijzen naar elkaar voor de oplossing. Het zijn geen twee aparte werelden: het is de wereld van het kind.
0 wachtlijsten
Aangaan partnerschap tussen verschillende aanbieders klein en groot.
Hoe meer/beter samen te werken in de zorg. Mis soms de samenwerking rond een cliënt. Om de zorg optimaal te maken en alle middelen in te kunnen zetten.
Traumabehandeling voor ouders in de integrale hulp aan 't kind zou voor de effecten/effectiviteit van de behandeling van het kind het grootst zijn.
<ul style="list-style-type: none"> - Gezinsgericht werken - School/onderwijs vóór jeugdzorg <p>Nu wordt vaak gezegd "zorg is voorliggend" en ons advies draait dat om "zorg en zet in op 1. Onderwijs + 2. zorg"</p>
Expertise toevoegen aan het voorveld om vroeg te signaleren.
Gezinsaanpak bijv. bij scheidingen
Ondersteuning voor het hele gezin bij re-integratie van een jongere bij het gezin
<ul style="list-style-type: none"> - Passend onderwijs en uitval van kinderen op school. Hier kan veel meer aandacht naar uit. - Meer aangepaste schoolse ingekochte voorzieningen. - Meer samenwerking tussen school en gemeente bij het financieren van schoolse voorzieningen/ondersteuning.
Aandacht voor ouders met een LVB → begin op tijd → voor geboorte met opvoedondersteuning
Goede afstemming tussen ouders, pleegouders, hulpverleners en onderwijs om breakdown te voorkomen
Voor alle kinderen op weg naar specialistische jeugdhulp een gedragen (dus gedeelde) verklarende analyse.
Ruimte voor traumabehandeling aan ouders in behandeling aan kind binnen jeugdzorg
Versterken vroegsignalering JGZ + PO
<ul style="list-style-type: none"> - Voldoende financiering bij zorg voor zware problematiek (zolang als mogelijk, zo zwaar als nodig) - Traumabehandeling van ouders in de behandeling van het kind binnen de jeugdzorg
Betere afstemming met onderwijs
Hoe kunnen we ouders en netwerk versterken.
Integraal, gezins/systeemgericht inzetten
Investeren in vroegsignalering en het verbeteren/versterken van reguliere opvang en onderwijs. Doel: voorkomen = beter dan genezen.

Voor de kinderen die nu wel uit huis geplaatst zijn, altijd streven naar gezinscoaching en terug naar huis beweging. Biologische ouders worden lang niet altijd bij het leven van de jeugdige betrokken.

Afbouw gesloten setting gaat snel. Welk aanbod wonen is nodig en welke vorm ambulant is nodig om dit op te vangen?

Als verblijf ingezet wordt, dan alleen deeltijd → wat is daarvoor nodig?

Meer oog hebben voor opvoedvaardigheden met het oog op een veranderende maatschappij met alle druk en digitalisering van dien.

Vormgeven van kwantitatief goed ambulant aanbod.

Terugkoppeling Ontwikkeltafel Transformatie verblijf

Dorien van IJendoorn, Mariska Siksma en Jelle Daalderop (Jeugdhulpregio Alkmaar) gaven een presentatie over deze ontwikkeltafel die in het najaar van 2024 plaatsvond en in de loop van 2025 verdere uitwerking krijgt.

De sheets van deze presentatie worden separaat aan de verslag meegestuurd.

Na de presentaties werd in groepen gebrainstormd over enkele oplossingsrichtingen en een doom- en droomscenario. De uitkomsten zijn onderstaand weergegeven in een aantal word-clouds.

WOORDWOLK VERANTWOORDELIJKE AFBOW

Afbouw is pijn voor aanbieders

Eigen netwerk ipv
professioneel netwerk

Jeugdzorg is niet
voorzienend op onderwijs
(verkeerd systeemdenken)

JAM

Hotelfunctie

Onderwijs is 5 dagen verblijf

Integrale
ambulante
teams

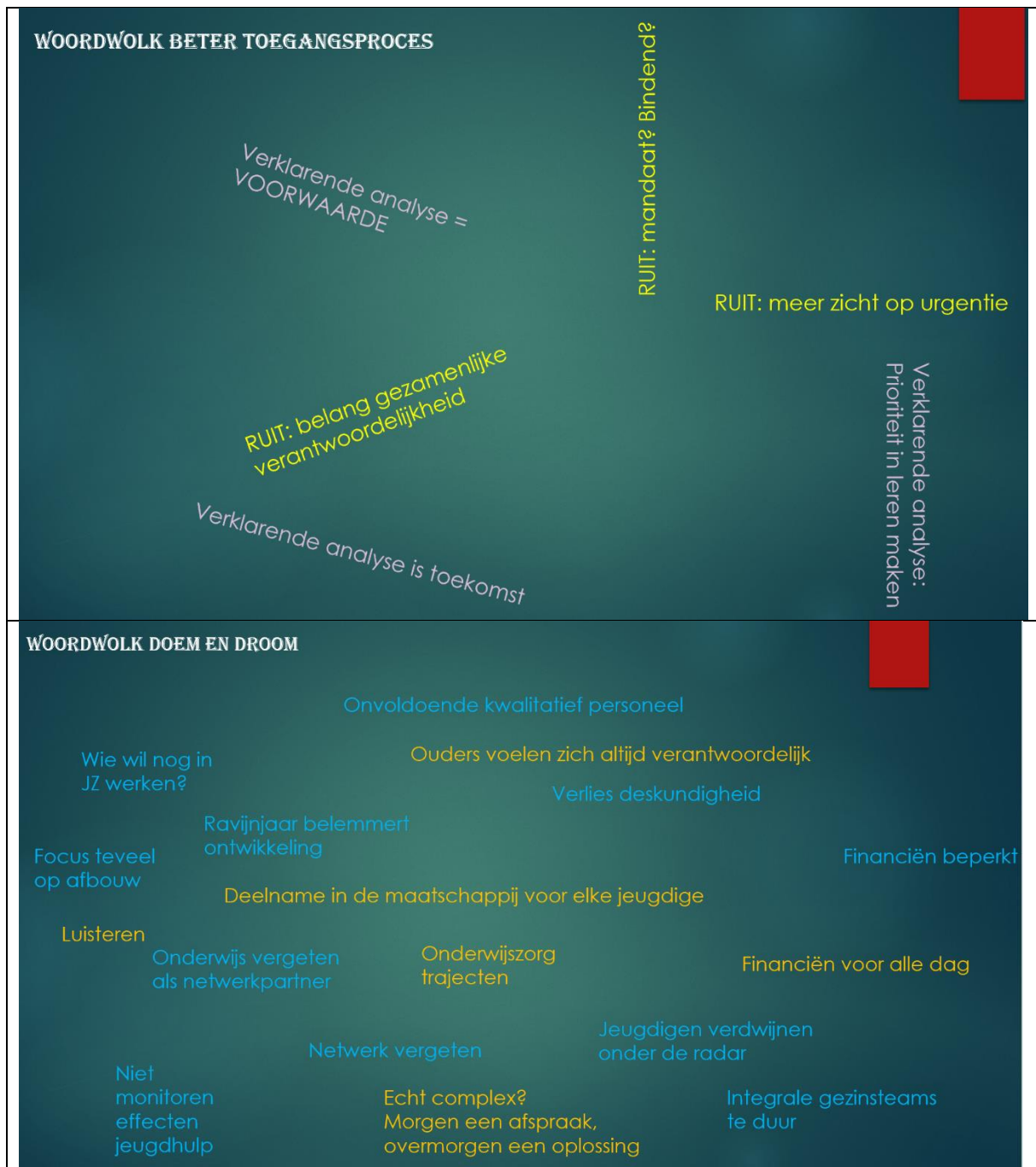
Model
Mockingbird

WOORDWOLK OMBOUW NAAR BETER VERBLIJF

Vervoer naar school
vanuit verblijf

Logeerplek
moeilijk te vullen

Betere matching =
Minder doorplaatsen

Meer weten over de Ontwikkelafel in de jeugdhulpregio Alkmaar?

Kijk voor meer info op de website: <https://hulpinregioalkmaar.nl/jeugdhulp/ontwikkelafel-jeugdhulp-met-verblijf>

Of neem contact op met de procesbegeleider Michel de Visser (m.devisser@mdva.nl)